

Advies

(A)2221

1 april 2021

Advies over het aangepaste voorstel van testplan van Elia Transmission Belgium NV

Artikel 259 van het koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een
technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van
elektriciteit en de toegang ertoe

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

- INHOUDSOPGAVE..... 2
- INLEIDING 3
- 1. Wettelijk kader 4
- 2. Antecedenten 8
- 3. Beoordeling 9
- 4. Conclusie 12
- BIJLAGE 13

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (hierna: CREG) ontving op 22 februari 2021 van de federale minister bevoegd voor energie (hierna: de minister), een verzoek dd. 17 februari 2021 om advies uit te brengen over een voorstel van testplan van Elia Transmission Belgium NV (hierna: Elia). Het betreft meer bepaald een aangepast voorstel van testplan overgemaakt door Elia per brief van 30 oktober 2020 aan de minister, waarvan de CREG een kopie heeft ontvangen, gelet op het ministerieel besluit van 15 april 2020 tot een gedeeltelijke goedkeuring van het voorstel van testplan aangaande de black-startdienst en met uitsluiting van de rest van het voorstel van testplan. De minister droeg de netbeheerder op om binnen de zes maanden na de inwerkingtreding van het voornoemde ministerieel besluit een herzien testplan ter goedkeuring aan haar voor te leggen.

Voor haar advies beschikt de CREG over een termijn van veertig dagen met toepassing van artikel 23, §2, vierde lid, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

Het aangepaste voorstel van testplan van Elia dd. 30 oktober 2020 (in het Nederlands en het Frans) is als bijlage bij dit advies gevoegd.

Het directiecomité van de CREG heeft dit advies goedgekeurd tijdens zijn vergadering van 1 april 2021. Het bezorgt dit advies aan de minister met een kopie van het advies aan de Algemene Directie Energie.

Naast de inleiding bevat het advies drie delen. In het eerste deel onderzoekt de CREG het wettelijk kader voor het gevraagde advies. Het tweede deel belicht de antecedenten. In het derde deel beoordeelt de CREG de door Elia voorgestelde herziening van het testplan en in het vierde deel formuleert zij haar conclusie.

1. WETTELIJK KADER

1. Om de operationele veiligheid te waarborgen, de verspreiding of verergering van een incident tegen te gaan en aldus een wijdverbreide storing en black-outtoestand te vermijden, en om het elektriciteitssysteem efficiënt en snel te herstellen in geval van een nood- of black-outtoestand, stelt de verordening (EU) 2017/2196 van de Commissie van 24 november 2017 tot vaststelling van een netcode voor de noodtoestand en het herstel van het elektriciteitsnet (hierna: de Europese netcode E&R) gedetailleerde voorschriften vast inzake:

- a) het beheer van de nood-, black-out- en hersteltoestanden door de transmissiesysteembeheerders;
- b) de coördinatie van het systeembeheer in de gehele Unie in nood-, black-out- en hersteltoestanden;
- c) de simulaties en tests ter waarborging van het betrouwbare, efficiënte en snelle herstel van geïnterconnecteerde transmissiesystemen in nood- of black-outtoestand naar normale toestand;
- d) de instrumenten en inrichtingen ter waarborging van het betrouwbare, efficiënte en snelle herstel van geïnterconnecteerde transmissiesystemen in nood- of black-outtoestand naar normale toestand.

2. Met toepassing van artikel 4(2) van de Europese netcode E&R zal iedere transmissiesysteembeheerder (TSB) de desbetreffende regelgevende instantie in overeenstemming met artikel 37 van Richtlijn 2009/72/EG de volgende voorstellen ter goedkeuring voorleggen, waaronder een voorstel van testplan:

- a) de voorwaarden om op te treden als aanbieder van beschermingsdiensten op contractbasis, overeenkomstig lid 4;
- b) de voorwaarden om op te treden als aanbieder van hersteldiensten op contractbasis, overeenkomstig lid 4;
- c) de lijst van SNG's die verantwoordelijk zijn voor de toepassing op hun installaties van de maatregelen die voortvloeien uit de verplichte eisen bedoeld in Verordeningen (EU) 2016/631, (EU) 2016/1388 en (EU) 2016/1447 en/of nationale wetgeving, en een lijst van door die SNG's toe te passen maatregelen zoals bepaald door de TSB's in artikel 11, lid 4, onder c), en artikel 23, lid 4, onder c);
- d) de lijst van in artikel 11, lid 4, onder d), en artikel 23, lid 4, onder d), bedoelde significante netgebruikers met hoge prioriteit of de beginselen die voor de vaststelling daarvan worden toegepast, en de voorwaarden voor het ontkoppelen en reactiveren van netgebruikers met hoge prioriteit, tenzij dit door de nationale wetgeving van lidstaten is bepaald;
- e) de overeenkomstig artikel 36, lid 1, opgestelde regels voor de opschorting en het herstel van marktactiviteiten;
- f) specifieke regels voor onbalansverrekening en verrekening van balanceringsenergie in het geval van opschorting van marktactiviteiten, overeenkomstig artikel 39, lid 1;
- g) het testplan, overeenkomstig artikel 43, lid 2.

Artikel 4(3) van de Europese netcode E&R voegt daaraan het volgende toe: “Indien een lidstaat dit zo heeft bepaald, kunnen de in lid 2, onder a) t/m d) en onder g), bedoelde voorstellen ter goedkeuring worden voorgelegd aan een andere instantie dan de regelgevende instantie. Regelgevende instanties en overeenkomstig dit lid door de lidstaten aangewezen instanties nemen binnen zes maanden na de datum van indiening door de TSB een besluit over de in lid 2 bedoelde voorstellen.”

Met toepassing van artikel 259 van het koninklijk besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe (hierna: het federaal technisch reglement) wordt de minister bevoegd gemaakt voor de goedkeuring van de voorstellen van de transmissienetbeheerder bedoeld in artikel 4(2)(e), (d) en (g), van de Europese netcode E&R na advies van de CREG, waaronder dus het voorstel van testplan van de transmissienetbeheerder.

Artikel 23, §2, vierde lid, van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en de toegang ertoe (hierna: de elektriciteitswet) bepaalt dat het directiecomité zijn adviezen overhandigt aan de minister binnen veertig kalenderdagen na ontvangst van het verzoek, behalve wanneer de minister een langere termijn bepaalt.

Het voorstel van testplan moet door elke transmissiesysteembeheerder worden opgesteld op basis van artikel 43 van de Europese netcode E&R, dat luidt als volgt:

- “1. Elke TSB beoordeelt op gezette tijden de correcte werking van alle apparatuur en geschiktheden in het systeembeschermingsplan en het herstelplan. Hiertoe controleert elke TSB op gezette tijden de conformiteit van dergelijke apparatuur en geschiktheden in overeenstemming met lid 2 en met artikel 41, lid 2, van Verordening (EU) 2016/631, artikel 35, lid 2, van Verordening (EU) 2016/1388 en artikel 69, leden 1 en 2, van Verordening (EU) 2016/1447.
2. Uiterlijk op 18 december 2019 stelt elke TSB een testplan op in overleg met de DSB's, de overeenkomstig artikel 11, lid 4, en artikel 23, lid 4, aangewezen SNG's, de aanbieders van beschermingsdiensten en de aanbieders van hersteldiensten. In het testplan wordt vastgesteld welke voor het systeembeschermingsplan en het herstelplan relevante apparatuur en geschiktheden moeten worden getest.
3. In het testplan worden de testfrequentie en -voorwaarden vastgesteld overeenkomstig de in de artikelen 44 tot en met 47 omschreven minimumeisen. Het testplan wordt opgesteld volgens de in Verordening (EU) 2016/631, Verordening (EU) 2016/1388 en Verordening (EU) 2016/1447 vastgestelde methodologie voor de overeenkomstige geteste geschiktheid. Wat SNG's betreft die niet onder Verordening (EU) 2016/631, Verordening (EU) 2016/1388 of Verordening (EU) 2016/1447 vallen, wordt het testplan opgesteld volgens de bepalingen van de nationale wetgeving.
4. Geen enkele TSB, DSB, SNG, aanbieder van beschermingsdiensten of aanbieder van hersteldiensten brengt de operationele veiligheid van het transmissiesysteem en het geïnterconnecteerde transmissiesysteem in gevaar tijdens de test. De test wordt zodanig uitgevoerd dat deze zo weinig mogelijk impact heeft op de systeemgebruikers.
5. De test wordt als succesvol beschouwd indien wordt voldaan aan de voorwaarden die overeenkomstig lid 3 zijn vastgesteld door de desbetreffende systeembeheerder. Zolang de test niet aan deze criteria voldoet, wordt de test herhaald door de TSB, DSB, SNG, aanbieder van beschermingsdiensten en aanbieder van hersteldiensten.”

3. De artikelen 44 tot 49 van de Europese netcode E&R bevatten verdere bepalingen betreffende het testen van apparatuur en geschiktheden en luiden als volgt:

“Artikel 44

Conformiteitstests van de geschiktheden van elektriciteitsproductie-eenheden

1. Elke aanbieder van hersteldiensten die een elektriciteitsproductie-eenheid is en een black-startdienst levert, voert minstens om de drie jaar een test betreffende de black-startmogelijkheden uit volgens de in artikel 45, lid 5, van Verordening (EU) 2016/631 vastgestelde methodologie.
2. Elke aanbieder van hersteldiensten die een elektriciteitsproductie-eenheid is en een snelle hersynchronisatiedienst levert, voert een test betreffende de overschakeling naar eigenbedrijfbelasting uit volgens de in artikel 45, lid 6, van Verordening (EU) 2016/631 vastgestelde methodologie na veranderingen in de apparatuur die een effect hebben op de geschiktheid tot eigenbedrijfbelasting, of na twee opeenvolgende mislukte overschakelingen in daadwerkelijk bedrijf.

Artikel 45

Conformiteitstests van verbruikersinstallaties die vraagsturing verstrekken

1. Elke aanbieder van beschermingsdiensten die vraagsturing verstrekt, voert een test betreffende de aanpassing van het verbruik uit volgens de in artikel 41, lid 1, van Verordening (EU) 2016/1388 vastgestelde methodologie na twee opeenvolgende mislukte sturingen in daadwerkelijk bedrijf of minstens elk jaar.
2. Elke aanbieder van beschermingsdiensten die vraagsturing bij de ont koppeling van verbruik bij lage frequentie verstrekt, voert een test betreffende de ont koppeling van verbruik bij lage frequentie uit binnen een op nationaal niveau te bepalen termijn en volgens de in artikel 37, lid 4, van Verordening (EU) 2016/1388 vastgestelde methodologie voor transmissiegekoppelde verbruikersinstallaties, of volgens een vergelijkbare methodologie die door de relevante systeembeheerder is omschreven voor andere verbruikersinstallaties.

Artikel 46

Conformiteitstests van de geschiktheden van HVDC

Elke aanbieder van hersteldiensten die een HVDC-systeem is en een black-startdienst levert, voert minstens om de drie jaar een test betreffende de black-startmogelijkheden uit volgens de in artikel 70, lid 11, van Verordening (EU) 2016/1447 vastgestelde methodologie.

Artikel 47

Conformiteitstests van de ont koppeling van verbruik bij lage frequentie via relais

Elke DSB en TSB voert tests uit op de ont koppeling van verbruik bij lage frequentie via relais die voor die ont koppeling worden toegepast op hun installaties binnen een op nationaal niveau te bepalen termijn en volgens de in artikel 37, lid 6, en artikel 39, lid 5 van Verordening (EU) 2016/1388 vastgestelde methodologie.

Artikel 48

Tests van communicatiesystemen

1. Elke overeenkomstig artikel 23, lid 4, aangewezen DSB en SNG, elke TSB en elke aanbieder van hersteldiensten test minstens elk jaar de in artikel 41 omschreven communicatiesystemen.
2. Elke overeenkomstig artikel 23, lid 4, aangewezen DSB en SNG, elke TSB en elke aanbieder van hersteldiensten test minstens om de vijf jaar de reservestroomvoorziening van hun communicatiesystemen.
3. Uiterlijk op 18 december 2024 stelt elke TSB in overleg met de andere TSB's een testplan op om de communicatie tussen TSB's te testen.

Artikel 49

Tests van instrumenten en voorzieningen

1. Elke TSB test minstens elk jaar de geschiktheid van de hoofd- en back-upvermogensbronnen voor zijn hoofd- en reservecontrolecentra zoals vastgesteld in artikel 42.
2. Elke TSB test minstens om de drie jaar de functionaliteit van de in artikel 24 van Verordening (EU) 2017/1485 bedoelde cruciale instrumenten en voorzieningen, waarbij zowel de hoofd- en reserve-instrumenten als de hoofd- en reservevoorzieningen worden getest. Indien DSB's of SNG's betrokken zijn bij deze instrumenten en voorzieningen, nemen deze partijen deel aan de test.
3. Elke TSB test minstens om de vijf jaar de geschiktheden van de back-upvermogensbronnen voor de diensten van de onderstations die overeenkomstig artikel 23, lid 4, als essentieel worden beschouwd voor de procedures van het herstelplan. Indien deze onderstations zijn verbonden met distributiesystemen, voeren de DSB's de test uit.
4. Elke TSB test minstens elk jaar de in artikel 42, lid 4, bedoelde procedure voor de verplaatsing van het hoofdcontrolecentrum naar het reservecontrolecentrum.

2. ANTECEDENTEN

4. Op 4 februari 2020 ontving de CREG van de minister een verzoek dd. 31 januari 2020 om advies uit te brengen over een voorstel van testplan van Elia van 22 november 2019 overgemaakt aan de minister op 25 november 2019 samen met het consultatierapport. De minister vroeg de CREG om extra aandacht te vestigen op twee punten:

- In artikel 43, lid 2, van de Verordening (EU) 2017/2196 wordt aangegeven dat in het testplan wordt vastgesteld welke voor het systeembeschermingsplan en het herstelplan relevante apparatuur en geschiktheden moeten worden getest. Graag uw advies of aan dit punt in zijn volledigheid is voldaan.

- In het voorliggend testplan wordt ook aangegeven dat de installaties die niet moeten voldoen aan de Europese connectiecodes, meer bepaald de Verordeningen (EU) 2016/631, (EU) 2016/1388 en (EU) 2016/1447, wel degelijk de in deze verordeningen uiteengezette methodologie voor de overeenkomstige geteste geschiktheid moeten volgen, dit wegens het ontbreken van methodologieën in de Belgische wetgeving. Graag uw advies betreffende deze stelling.

De CREG bracht een advies¹ uit op 11 maart 2020.

5. Bij ministerieel besluit van 15 april 2020 wordt het voorstel van testplan gedeeltelijk goedgekeurd wat betreft deel 4.1 inzake de black-startdienst en met uitsluiting van de rest van het voorstel van testplan. De netbeheerder wordt ertoe gehouden om binnen zes maanden na de inwerkingtreding van dit besluit een herzien testplan ter goedkeuring aan de minister voor te leggen, waarbij de goedkeuring afhankelijk wordt gemaakt van een aantal voorwaarden (die niet-limitatief worden opgesomd).

Dit ministerieel besluit werd per uittreksel bekend gemaakt in het Belgisch Staatsblad van 21 april 2020.

6. Per brief van 30 oktober 2020 heeft Elia een aangepast voorstel van testplan overgemaakt, gelet op het ministerieel besluit van 15 april 2020 betreffende de gedeeltelijke goedkeuring van het testplan, met name het deel dat handelt over de black-start testen en het verzoek aan Elia om een aangepaste versie in te dienen tegen uiterlijk 1 november 2020. Black-startdiensten zijn de enige capaciteiten die Elia contracteert in het kader van het huidige systeembeschermingsplan en/of herstelplan.

---

¹ Advies (A)2065 van 11 maart 2020 over het voorstel van testplan van Elia Transmission Belgium NV.

3. BEOORDELING

7. Bij ministerieel besluit van 15 april 2020 wordt de goedkeuring van het aangepaste voorstel van testplan (wat betreft de delen andere dan 4.1) afhankelijk gemaakt van een aantal voorwaarden (die niet-limitatief worden opgesomd).

In huidig advies wordt nagegaan of het aangepaste voorstel van testplan tegemoet komt aan de punten vermeld in het ministerieel besluit van 15 april 2020 en of het eventueel aanleiding geeft tot andere opmerkingen.

Huidig advies beperkt zich derhalve tot de herzieningen zoals voorgesteld door Elia per brief van 30 oktober 2020. Er wordt rekening gehouden met de resultaten van de openbare raadpleging over het aangepaste testplan georganiseerd door Elia in de periode van 15 september 2020 tot 15 oktober 2020. Febeliec en Febeg hebben niet-vertrouwelijke opmerkingen overgemaakt aan Elia. Het consultatierapport werd mede door Elia in haar brief van 30 oktober 2020 bezorgd aan de minister bevoegd voor energie en de CREG.

De CREG wenst tevens op te merken dat het aangepaste voorstel van testplan hierna wordt beoordeeld op basis van de voor het huidige systeembeschermingsplan en het huidige herstelplan² relevante apparatuur en geschiktheden. Dit betekent bijvoorbeeld dat maatregelen opgenomen in de Europese netcode E&R, die niet geïmplementeerd worden in het huidige systeembeschermingsplan en/of herstelplan, evenmin uitgewerkt worden op het vlak van testvoorwaarden en -frequentie in dit testplan. Het huidige systeembeschermingsplan voorziet bijvoorbeeld geen maatregelen voor aanbieders van beschermingsdiensten die vraagsturing verstrekken. Bijgevolg bevat het testplan ook geen testvoorwaarden voor apparatuur en geschiktheden onder een regime van beschermingsdiensten. Het testplan verdient bijgevolg een aanpassing van zodra maatregelen in het systeembeschermingsplan en/of herstelplan worden herzien.

8. Elia hanteert het uitgangspunt dat alle apparatuur en geschiktheden in het systeembeschermingsplan en/of het herstelplan, die ook frequent in normale nettoestand gebruikt worden door Elia, beoordeeld worden op basis van conformiteitstesten en –simulaties uitgevoerd in het kader van het aansluitingsproces. Het betreft meer bepaald het aansluitingsproces van de installatie op het transmissienet zoals vermeld in artikel 169, §2, van het federaal technisch reglement waarbij de correcte werking tijdens de normale nettoestand wordt nagegaan. Elia stelt bovendien dat noch in het systeembeschermingsplan, noch in het herstelplan is voorzien dat er maatregelen zouden worden opgelegd die de in het aansluitingscontract bepaalde capaciteiten van de overeenkomstig artikel 11, vierde lid, en artikel 23, vierde lid, van de Europese netcode E&R aangewezen significante netgebruikers zouden overstijgen. Verder stelt Elia dat zij, in overeenstemming met artikel 43.1 van de Europese netcode E&R, de conformiteit opnieuw kan beoordelen op gezette tijdstippen, bijvoorbeeld nadat een defect, wijziging of vervanging van apparatuur heeft plaatsgevonden die een effect kan hebben op de conformiteit van de installatie met de eisen van het federaal technisch reglement.

Febeliec dringt er overigens ook op aan dat het testen van apparatuur en geschiktheden waarvoor geen specifieke systeembeschermingsdiensten en/of hersteldiensten zijn gecontracteerd door Elia, zouden moeten worden uitgevoerd binnen de procedure van de aansluiting er van of bij een belangrijke wijziging of vervanging van de apparatuur en/of de geschiktheden.

---

² Beide goedgekeurd onder voorwaarden per ministerieel besluit van 19 december 2019, bij uittreksel bekend gemaakt in het Belgisch Staatsblad van 7 januari 2020.

Voor zover de vereisten bij een doelmatig en efficiënt netbeheer onder normale netomstandigheden niet verschillend zijn van een doelmatig en efficiënt netbeheer onder uitzonderlijke netomstandigheden, zoals Elia aangeeft, kan de CREG zich aansluiten bij dit uitgangspunt van Elia. Overigens geldt, zoals ook aangegeven in deel 8 van het voorstel van aangepast testplan, dat Elia met toepassing van artikel 183 van het federaal technisch reglement, in geval van vermoeden dat de installaties van de transmissienetgebruiker de conformiteit niet respecteren, testen op deze installaties kan uitvoeren of laten uitvoeren door de transmissienetgebruikers (zie ook artikelen 184 en 185 van het federaal technisch reglement).

9. De CREG begrijpt dat zodoende de testen die in het testplan zijn omschreven, al onderdeel zijn van de conformiteitstesten die volgens het aansluitingsproces worden uitgevoerd. In feite worden twee geschiktheden specifiek opgenomen en getest in het testplan: de black-start geschiktheid voor de gecontracteerde black-startdiensten (test om de 3 jaar) en LFSM-U/O (gelimiteerde frequentiegevoelige modus voor onder- en overfrequentie, test om 10 jaar).

De testen voor de black-start geschiktheid zoals vereist in het huidige herstelplan werden reeds goedgekeurd bij ministerieel besluit van 15 april 2020. Wat betreft het testen van de LFSM-U/O noteert de CREG dat een test om de 10 jaar volstaat. In lijn met de bekommernis van zowel Febeliec als Febeg geuit tijdens de openbare raadpleging, is het voor de CREG van belang, zoals voor iedere test, dat de testen in samenspraak met de betrokken SNG worden voorbereid om onder de juiste omstandigheden te kunnen worden uitgevoerd. Het testplan vermeldt een periode van 30 dagen vanaf het moment dat Elia contact opneemt om de testdatum vast te leggen.

10. Elia streeft een evenwicht na tussen enerzijds de zekerheid die ze wenst te verkrijgen over de correcte werking van de apparatuur of geschiktheden die in het systeembeschermingsplan of herstelplan worden gebruikt en anderzijds de middelen die moeten worden aangewend door de overeenkomstige eigenaar of uitbater van de installatie en de netbeheerder voor de voorbereiding, de uitvoering en de rapportering van elke test. De CREG onderschrijft het belang van een efficiënt testplan waarbij de kosten proportioneel moeten zijn met de baten en zeker onnodige kosten en lasten voor betrokken partijen vermeden moeten worden. Dit efficiëntieprincipe wordt tevens benadrukt door Febeliec tijdens de publieke raadpleging.

11. De CREG acht het efficiënt en doelmatig, op basis van de informatie en motiveringen van Elia, om voor frequent gebruikte apparatuur en geschiktheden in normale nettoestand, geen hogere testfrequentie of bijzondere testmethode te specificeren in het testplan. Het is echter de verantwoordelijkheid van Elia om te oordelen of dit beginsel blijvend doelmatig is en eventueel initiatief te nemen om het testplan te herzien.

12. De CREG acht de lijst van apparatuur en geschiktheden opgenomen in het aangepaste voorstel van testplan die relevant zijn voor het goedgekeurde systeembeschermingsplan en het goedgekeurde herstelplan, met de bijhorende testvoorwaarden en -frequenties en identificatie van betrokken significante netgebruikers, als volledig. Bij een aanpassing van het systeembeschermingsplan en/of het herstelplan die aanleiding zou geven tot andere of bijkomende eisen voor significante netgebruikers, wordt verwacht dat Elia het testplan, indien nodig en na overleg met de betrokken partijen, aanpast met een specifieke test voor de bijkomende geschiktheden. In dit geval zal Elia alle betrokken partijen consulteren tijdens de aanpassing van het systeembeschermingsplan en/of herstelplan en het testplan.

13. Het testplan behandelt terecht het testen van de ontkoppelingsrelais voor het onderbreken van verbruikers bij lage frequentie. Dit verwijst naar LFDD-relais (ontkoppeling van verbruik bij lage frequentie via relais die voor de ontkoppeling worden toegepast) geïmplementeerd op installaties van de transmissiesysteembeheerders, publieke distributiesysteembeheerders (DSB) of beheerders van gesloten netten (CDSO, Closed Distribution System Operator). Hiervoor moet een beroep gedaan worden op de DSB voor de procedure voor de uitvoering van de testen. Hoewel Elia meldt dat dit akkoord werd vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst (SOK) tussen Elia en de DSB, merkt de CREG graag op dat het voorstel van de type-samenwerkingsovereenkomst Elia en DSB nog ter goedkeuring moet worden voorgelegd aan de bevoegde regulatoren, waaronder de CREG. Elia meldt tevens dat indien relevant, een dergelijk akkoord tussen Elia en een CDSO wordt vastgelegd in de aansluitingsovereenkomst tussen Elia en de betrokken CDSO.

14. De CREG stelt vast dat het aangepast voorstel van testplan nu ook testvoorwaarden en -frequentie bevat van de geschiktheden bedoeld in artikel 42, leden 3 en 4, van de Europese netcode E&R (d.w.z. de reservestroomvoorziening van het reservecontrolecentrum voor ten minste 24 uur en de transfertprocedure voor de verplaatsing van het hoofdcontrolecentrum naar het reservecontrolecentrum binnen maximaal drie uur) en van de communicatiesystemen bedoeld in artikel 41 en artikel 42, leden 1, 2 en 5, van de Europese netcode E&R. De CREG is van mening dat het voorstel op dit punt toereikend is.

4. CONCLUSIE

15. De CREG is van mening dat het aangepaste voorstel van testplan een passende uitwerking biedt van de testvoorwaarden en testfrequentie van het geheel van apparatuur en geschiktheden die worden aangewend in het huidige systeembeschermingsplan en het huidige herstelplan, zoals goedgekeurd door de minister op 19 december 2019.

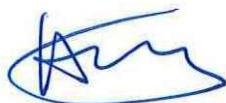
16. De CREG houdt in haar conclusie rekening met de informatie verstrekt door Elia waaronder de inschatting van Elia dat de testvoorwaarden en testfrequentie voor apparatuur en geschiktheden die ook frequent in normale nettoestand gebruikt worden, niet verschillend moeten zijn naargelang deze aangewend worden onder normale netomstandigheden of uitzonderlijke netomstandigheden. Dit betekent volgens Elia dat de conformiteitstesten bij de aansluitingsprocedure volstaan voor deze apparatuur en geschiktheden en dat die conformiteit op gezette tijdstippen opnieuw kan worden beoordeeld, bijvoorbeeld nadat een defect, wijziging of vervanging van apparatuur heeft plaatsgevonden die een effect kan hebben op de conformiteit van de installatie met de eisen van het federaal technisch reglement.

17. De CREG begrijpt dat zodoende een groot deel van de testen die in het testplan zijn beschreven, al onderdeel zijn van de conformiteitstesten die volgens het aansluitingsproces worden uitgevoerd. In feite worden twee geschiktheden specifiek getest en opgenomen in het testplan: de black-start geschiktheid voor de gecontracteerde black-startdiensten (test om de 3 jaar) en LFSM-U/O (gelimiteerde frequentiegevoelige modus voor onder- en overfrequentie, test om de 10 jaar).

16. De CREG wenst het belang te benadrukken van het samenwerkingsakkoord tussen Elia en de DSBs voor het uitvoeren van de nodige testen in het kader van de uitvoering van het systeembeschermingsplan en het herstelplan. Een voorstel van type-samenwerkingsovereenkomst tussen Elia en de DSBs moet nog ter goedkeuring worden voorgelegd aan de bevoegde regulatoren, waaronder de CREG. Verder dient Elia zich ervan te vergewissen dat de nodige bepalingen ook zijn voorzien in het type-aansluitingscontract Elia-CDSO.

***

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Andreas TIREZ
Directeur

Koen LOCQUET
Wvd. Voorzitter van het Directiecomité

BIJLAGE

Aangepast voorstel van testplan van Elia dd. 30 oktober 2020